

som baade økonomisk og kunstnerisk var mere tilfredsstillende end den trufne. Det har ikke kunnet lade sig gøre, men jeg retter ikke nogen som helst Bebrejdelse mod Regeringen, for at der ikke nu foreligger Forslag om en Ordning, hvorefter de 2 Kunstarter skilles ad. Jeg tror at turde sige, at der i hvert Fald ikke hos det ærede Flertal af Tinget er noget Ønske om, at Staten skulde gaa til at opføre en ny Bygning for et Teater, alene indrettet for Skuespil. Og naar jeg allerede i Gaar gjorde opmærksom paa, at efter min Opfattelse var der ingen anden Vej ud end at forlænge Loven, er det ud fra samme Betragtning, at de Aar, med hvilke Loven maatte blive forlænget — der er foreslaaet 5, og jeg har i og for sig ingen Indvending at gøre mod det —, maatte blive brugte til at forsøge en mere tilfredsstillende Ordning, en Ordning, hvorved det lod sig gøre at faa Skuespil og Opera skilte ad saaledes, at de fik hver sin Scene. Det er min Opfattelse, at det ogsaa vilde blive billigere for Staten, men selvfølgelig er det kun en rent skønmæssig Opfattelse, og jeg indrømmer, at jeg ikke har særlige Betingelser for at afgøre, hvorvidt det vilde blive billigere. Men jeg er villig til at indrømme, at det vilde være unyttigt, om man ene og alene eller blot i første Række lod den økonomiske Betragtning være den afgørende ved Afgørelsen af dette Spørgsmaal. Selvfølgelig er der visse Grænser, man fra Statens og Bevillingsmagts Side maa holde paa ikke overskrides, naar Talen er om at yde Bevilling ogsaa til Støtte for den Art af Kunst, som Teatret repræsenterer, men jeg har den Opfattelse, at med et saa stort Beløb, som jeg tillod mig at nævne i Gaar, mellem 180,000 og 200,000 Kr. vilde der kunne ydes tilstrækkelig Støtte baade til Skuespil og Operaen, naar de blive skilte ad og drevne hver paa sin Scene.

Jeg slutter mine Betragtninger om, hvad der vil være at gøre, med at henstille, om der ikke kunde findes en Ordning, hvorefter det lod sig gøre, selvfølgelig med Statstilskud, at faa et af de alt bestaaende Theatre til at paatage sig de Forpligtelser, der fra Statens Side maa stilles med Hensyn til Repertoire osv. og ogsaa paatage sig — for det vilde ogsaa blive en nødvendig Følge deraf — at engagere de Skuespillere, der nu ere ved det kgl. Teater. Dem vilde vi ikke kunne afskedige uden videre, og vi — og Skuespillet i sin Almindelighed — kunde ikke være tjente

med, at de gik af, vi maa haabe, at de kunde bevares for Skuespillet. Kunde der træffes et saadant Arrangement, tror jeg, Skuespillet vilde være vel tjent dermed, og saa vilde den nuværende Teaterbygning kunne benyttes alene til Opera og Ballet. København er nu saa stor en By, at den sagtens vil kunne levere det tilstrækkelige Publikum baade til Skuespil og Opera. Om der end ikke gaves Opera hver Aften, vilde dette dog kunne ske 5—6 Aftener om Ugen. Det vil være langt mere tilfredsstillende for Operaens Sangere og Sangerinder end den nuværende Tilstand, og det vil navnlig være en langt mere tilfredsstillende Ordning for Skuespillet, end at det i en lang Række Aar skal finde sig i, hvad der synes uundgaaeligt, at Operaen indtager en stedse mere fremtrædende Plads og Skuespillet kommer til at indtage ikke blot en 3die Rangs Stilling, men endog kommer saa langt ned, at det i den almindelige Bevidsthed kommer til at staa, som om det kgl. Teater i Virkeligheden kun er en Operascene, hvor der undtagelsesvis og lejlighedsvis spilles Komædie.

Men det vil, som sagt, være vanskeligt straks at gaa til en saadan Ordning. Og jeg tror heller ikke, det vil være muligt nu ved en Udvalgsbehandling og derefter ved en Behandling i selve Tinget at naa til en saadan Ordning. Man vil ikke kunne naa mere end en Henstilling til Ministeren om i de kommende Aar at søge at finde en tilfredsstillende Løsning af dette vanskelige Spørgsmaal, vanskeligt, netop fordi vi desværre have den Fortid, vi have, staa med denne kostbare Bygning, der ikke egner sig for Skuespillet, men meget godt, saa vidt jeg da ved, egner sig for Operaen. Det havde været heldigere, om det havde været omvendt. Man kunde saa bedre have henvist den mere internationale Kunst, som Operaen maa siges at være, i Hovedsagen til det private Initiativ og lade Staten holde sig til den mere nationale Opgave: Skuespillet. Men Bygningen forvolder, at det kan ikke lade sig ordne paa den Maade. Jeg haaber imidlertid, at man, naar nu Loven forlænges, det være sig i 5 Aar eller færre, i den Tid gør Forsøg paa at finde en tilfredsstillende Ordning.

Endnu ønsker jeg at gøre et Par Bemærkninger om 2 Spørgsmaal, der vel ikke staa i direkte Forbindelse med det foreliggende Forslag, men som dog i høj Grad have Forbindelse med det kgl. Teaters Stilling, nemlig Teaternæringen og Cen-